

آمار و روش تحقیق کمی و کیفی

مجموعه علوم اجتماعی

مؤلف:

دکتر نظام بهرامی کمیل

آمادگی آزمون دکتری

www.ketab.ir

بهرامی کمیل، نظام
آمار و روش تحقیق کمی و کیفی مجموعه علوم اجتماعی / دکتر نظام بهرامی کمیل
مکتب ماهان: ۱۳۹۳
۲۳۹ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون دکتری مجموعه علوم اجتماعی)
ISBN/N: 978-600-6575-98-8

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیا.

فارسی - چاپ اول

آمار و روش تحقیق کمی و کیفی

نظام بهرامی کمیل

ج - عنوان

ر - بدی کنگره:

ده بندی دیویم

کتابخانه ماهان تهران

Q ۱۸۰/۵۵ / ب ۹ آ ۱۳۹۳

۰۰۱/۴۲

۳۴۵۱۷۱۸

انتشارات مکتب ماهان

- ☐ نام کتاب: آمار و روش تحقیق کمی و کیفی
- ☐ مولف: نظام بهرامی کمیل
- ☐ مدیر مسئولان: هادی و مجید سیاری
- ☐ : منصور محمدزاده
- ☐ مسئول تولید: سیمه بیگی
- ☐ مدیر اجرایی: سید مهیار پوریش
- ☐ ناشر: مکتب ماهان
- ☐ نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۱۳۹۳
- ☐ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- ☐ قیمت: ۳۵۰۰ / ریال
- ☐ شابک: ISBN 978-600-6575-98-8

انتشارات مکتب ماهان: تهران خیابان قائم مقام فراهانی - نرسیده به عباس آباد - کوچه میرزاحسینی - پلاک ۵

تلفن: ۸۱۰۵۰۴۰

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی آزاد ماهان می باشد. و هرگونه اقتباس و کپی برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

بنام خدا

ایمان داریم که هر تغییر و تحول بزرگی در مسیر زندگی بدون تحول معرفت و نگرش میسر نخواهد بود. پس بیایید با اندیشه توکل، تلاش و تحمل در توسعه دنیای فکریمان برای نیل به آرامش و آسایش توأمان اولین گام را برداریم. چون همگی یقین داریم نایی، توانایی می‌آورد.

شاد باشید و دلی را شاد کنید

برادران سیاری

بهار ۹۳

فصل اول: آمار، احتمالات و نمونه‌گیری ۱۱

گفتار اول: آمار ۱۱

گفتار دوم: احتمالات ۲۱

گفتار سوم: نمونه‌گیری ۳۷

فصل دوم: مفاهیم و گونه‌شناسی تحقیق ۴۷

مقدمه ۴۸

گفتار اول: مفاهیم ۵۱

روش ۵۱

علم ۵۱

اهداف علم ۵۱

روش ۵۱

استراتژی‌های پژوهش ۵۲

شرایط و ویژگی‌های پژوهش ۵۱

ویژگی‌های پژوهشگر ۳

ارزش‌ها ۵۴

نظریه ۵۴

نظریه برد متوسط ۵۷

مدل ۵۸

گفتار ۵۹

قانون ۵۹

آگزیوم ۵۹

مفهوم ۶۰

شاخص ۶۱

پیشنهادهای ۶۱

فرضیه ۶۱

انواع فرضیه ۶۱

مراحل فرضیه‌سازی ۶۲

متغیر ۶۳

انواع متغیر ۶۳

سطوح سنجش متغیرها ۶۵

انواع تعریف ۶۶

تبیین ۶۷

علیت ۶۹

راه‌های کسب شناخت ۷۰

مغالطه محیط‌گرایی و تقلیل‌گرایی ۷۱

گفتار دوم: گونه‌شناسی تحقیقات ۷۳

مقدمه ۷۳

۱. تحقیقات به لحاظ مبانی هستی‌شناختی (کمی و کیفی) ۷۴

۲. تحقیقات بر اساس کاربرد ۷۵
۳. تحقیقات از نظر زمان ۷۷
۴. تحقیقات از نظر عمق تحقیق ۷۸
۵. تحقیقات بر اساس نوع رابطه ۷۸
۶. تحقیقات بر اساس روش گردآوری داده‌ها ۷۹
۷. تحقیقات بر اساس نقش متغیرها ۷۹
۸. تحقیقات بر اساس هدف ۷۹
- گفتار سوم: روش‌ها و تکنیک‌های تحقیق ۸۱

۱. روش پیمایش ۸۱
- تکنیک‌های پیمایش ۸۱
۲. روش پیمایش ۸۱
- انواع پیمایش ۸۱
۳. تحقیق میدانی ۸۶
- انواع مشاهده ۸۶
۴. تحلیل محتوا ۸۸
- انواع تحلیل محتوا ۸۹
۵. روش دلفی ۹۲
۶. ایده‌آل تایپ ۹۲
۷. سنجش‌های بدون مزاحمت ۹۳
۸. تحلیل ثانوی ۹۴
۹. تحلیل آمارهای موجود ۹۴
۱۰. روش کیو ۹۴
- خلاصه مطالب ۹۵

فصل سوم: تحقیقات کمی ۹۹

گفتار اول: روایی و پایایی ۱۰۱

- روایی ۱۰۱
- انواع روایی ۱۰۱
- پایایی ۱۰۳
- انواع پایایی ۱۰۳
- خلاصه مطالب ۱۰۵

گفتار دوم: سنجش و طیف‌ها ۱۰۷

- سطوح سنجش ۱۰۷
- شاخص ۱۰۸
- انواع تعریف شاخص ۱۰۸
- اصول شاخص‌سازی ۱۰۹

گفتار سوم: آزمون‌های آماری ۱۱۷

- مقدمه ۱۱۷
- تقسیم‌بندی آزمون‌های ناپارامتریک ۱۱۹

ضرایب همبستگی ۱۲۰

ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن ۱۲۱

گاما ۱۲۳

تقسیم‌بندی آزمون‌های آماری براساس تعداد و نوع متغیرها ۱۲۵

الف. آزمون‌های دو متغیری اسمی ۱۲۵

ب. آزمون‌های دو متغیره ترتیبی ۱۲۶

پ. آزمون‌های متغیرهای فاصله‌ای و نسبی ۱۲۷

رگرسیون ۱۳۵

رگرسیون چند متغیری ۱۳۶

تحلیل رگرسیون لجستیک ۱۳۷

ضریب همبستگی درون طبقه‌ای Eta تحلیل واریانس ۱۳۸

فیل ۱۴۲

مراجعه تحلیل عامی ۱۴۲

روش‌های نامشخص عوامل ۱۴۴

مفهوم کنترل آماری ۱۴۷

همبستگی پاره‌ای ۱۴۷

همبستگی جزئی ۱۴۸

تحلیل مسیر ۱۴۹

مفروضات تحلیل مسیر ۱۵۰

مراحل تحلیل مسیر ۱۵۰

خلاصه روش تحلیل مسیر ۱۵۷

خلاصه آزمون‌های پارامتری و ناپارامتری ۱۵۷

آزمون یک دامنه و دو دامنه ۱۶۰

روش تحلیل مناسب برای یک متغیر مستقل اسمی و یک متغیر فاصله‌ای ۱۶۳

مقایسه میانگین‌ها ۱۶۳

آزمون تی استیودنت ۱۶۳

فصل چهارم: فلسفه تحقیق و تحقیقات کیفی ۱۶۷

مقدمه ۱۶۸

گفتار اول: کلیات ۱۶۹

۱. هستی‌شناسی ۱۶۹

۲. شناخت‌شناسی ۱۶۹

۳. انسان‌شناسی ۱۷۰

۴. روش‌شناسی ۱۷۱

۵. دوگرایی ۱۷۱

۶. جبر و اختیار ۱۷۲

۷. داده‌های کمی و کیفی ۱۷۲

۸. سطح خرد و کلان ۱۷۳

۹. استقراء و قیاس ۱۷۴

۱۰. عینی و عین‌گرایی در مقابل ذهنی و ذهن‌گرایی ۱۷۵

۱۱. مطلق‌گرایی و نسبی‌گرایی ۱۷۶
۱۲. ذات‌گرایی و غیر ذات‌گرایی ۱۷۶
۱۳. اثبات‌گرایی و غیر اثبات‌گرایی ۱۷۷
۱۴. تجربه‌گرایی ۱۷۸
۱۵. رفتارگرایی ۱۸۰
۱۶. ماتریالیسم دیالکتیکی ۱۸۱
۱۷. عقل‌گرایی انتقادی ۱۸۲
۱۸. هرمنوتیک ۱۸۲
۱۹. ساخت‌گرایی ۱۸۴
۲۰. در نظر عمومی ۱۸۵
۲۱. مقایسه رویکردهای اثباتی، انتقادی و تفسیری ۱۸۶
- نتیجه‌گیری ۱۸۷
- گفتار دوم: فیلسوفان روش ۱۹۱
۱. فرانسیس بیکن ۱۹۱
۲. رنه دکارت ۱۹۱
۳. کارل پوپر ۱۹۲
۴. ایسره لاکاتوش ۱۹۴
۵. توماس کوهن ۱۹۵
۶. پاول کارل فایرابند ۱۹۷
۷. لودویک ویتگنشتاین ۲۰۰
۸. پست‌مدرنیسم ۲۰۲
- گفتار سوم: روش‌های کیفی ۲۰۵
۱. تفاوت‌های روش‌های کمی و کیفی ۲۰۵
۲. تفاوت‌های روش کیفی و کمی در جریان پژوهش ۲۰۶
۳. نظریه زمینه‌ای (مبنایی یا خاکی) ۲۰۶
۴. تحلیل تاریخی ۲۰۷
۵. قوم‌نگاری و پدیدارشناسی ۲۰۸
۶. گروه‌های کانونی ۲۱۰
۷. فراتحلیل ۲۱۱
۸. تحلیل گفتمان ۲۱۵
۹. تحقیق کنشی (اقدام پژوهی) ۲۱۷
۱۰. نمایش‌پردازی ۲۱۸
۱۱. مثلث‌سازی ۲۱۹
- پرسش‌های تستی ۲۲۲
- پاسخنامه ۲۳۸
- منابع ۲۳۹

پیشگفتار:

سابقه تدریس نگارنده در درس روش تحقیق به سال ۱۳۸۰ و آموزشگاه بسیج دانشجویی دانشگاه تهران (کوثر) باز می‌گردد. در آن سال تدریس روش تحقیق برای متقاضیان کارشناسی ارشد رشته پژوهش علوم اجتماعی به‌عهده گرفتم. در سال‌های بعد جزوات آموزشی به نام «گام به گام محقق شویم» را برای سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی تألیف کردم و بالاخره تدریس روش تحقیق را از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۹ در کنار تدریس دروس نظریه‌ها و حوزه‌های جامعه‌شناسی در آموزشگاه آزاد علمی ماهان ادامه دادم. با تستی شدن آزمون دکترا، تدریس در مقطع دکترا دیگر چندان منطقی نبود زیرا پرسش‌های باز و تحلیلی جای خود را به پرسش‌های چهار گزینه‌ای داده بود. از آنجا که امکان تدریس در دانشگاه هم فراهم نشد و خاک خوردن مطالبی که طول بکشد سال تهیه کرده بودم درست نبود، در نهایت تصمیم به انتشار آن در قالب یک کتاب کمک آموزشی گرفتم. چند روز تهیه این کتاب حداقل پنجاه کتاب روش تحقیق بطور کامل و ده‌ها کتاب و جزوه هم به‌طور گذار مطالعه شده است اما شاید بتوان گفت حدود نیمی از مطالب کتابی که در دست دارید از چند منبع بسیار خوبی است که در انتهای کتاب فهرست شده است. امیدوارم این اثر بتواند ضمن کمک به داوطلبان کنکور مقطع دکترا و همچنین کارشناسی ارشد، ترس و وحشت درس روش تحقیق را برای خوانندگان به علاقه و دوستی تبدیل کند.

در پایان از مدیریت و پرسنل سرشناس ماهان به خصوص جناب آقای منصور محمدزاده، مدیر محترم انتشارات دکترا ماهان، و سرکار خانم سمیه بیگی، مسئول واحد تولید و بازاریابی، زحمات‌های فراوانی که متحمل شدند، صمیمانه قدردانی می‌کنم.